

студенту пропонується висловитися в течение 1-2 минут о фильме в целом, об актерах и их игре, о полученных впечатлениях.

Такими основными направлениями работы с художественным фильмом. Чтобы сделать этот процесс еще более увлекательным можно предложить еще ряд упражнений следующего плана (как до, так и после просмотра) :

-определить, какому герою принадлежат следующие высказывания

- решить или составить кроссворд из новых слов;

- самостоятельно разработать упражнения на основе языкового и грамматического материала фильма и т.п.

Такой вид работы как просмотр художественного фильма, конечно же, требует значительной подготовительной работы со стороны преподавателя и упорного труда со стороны студентов. Однако, он абсолютно оправдан с методической и психологической точек зрения и приводит к хорошим результатам. Первое, и самое важное, уже сам факт что студент понимает фильм на языке оригинала, служит мощным импульсом к изучению иностранного языка. Второе, фильм — это сильный аудиовизуальный фактор воздействия. Полученный при этом эмоционально—эстетически й заряд способствует в большой степени лучшему усвоению материала. Концентрация внимания на иноязычной речи активизирует процессы запоминания. И третье, правильный подбор упражнений ведет к многократному обыгрыванию лексических и грамматических структур, использованных в картине. Таким образом, выполняются все три основные условия хорошей работы памяти, а следовательно, прочного усвоения материала.

С.О. Мелікова

ИНДИВІДУАЛІЗАЦІЯ - ОСНОВА ПРОФЕСІЙНООРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ ІНОЗЕМНІЙ МОВИ

Формування особистості, становлення її індивідуальності неможливо без індивідуалізації процесу навчання. Концепція вищої освіти України наголошує на індивідуалізації як одній з основних умов підготовки професійних кадрів. Сьогодні найбільш важливим аспектом професійної підготовки студентів є оволодіння предметом як засобом розвитку особистості.

Національна доктрина розвитку освіти України в XXI столітті наголошує на обов'язковому практичному володінні іноземною мовою кожним студентом. Зростає потреба у висококваліфікованих, освічених фахівцях, що володіють іноземною мовою та мають такі особистісні якості як високий професіоналізм, відповідальність та ініціативність.

Проблема індивідуалізації досліджувалася в вітчизняній і зарубіжній психолого-педагогічній науці в різних аспектах: як засіб підвищення ефективності навчання (Г.А.Буткін, В.І.Гладких, Л.В.Кондрашова, І.Е.Унг), пізнавальної активності і самостійності (Г.І.Коберник, Є.С.Рабунський, В.К.Буряк, І.А.Чуриков, Т.І.Шамова, Г.І.Шукіна), засоби організації фронтальної, групової і індивідуальної роботи учнів (В.А.Вихруц, Н.С.Лейтес, Т.М.Миколаєва), як засіб розвитку спеціфічних здібностей (Л.І.Божович, В.А.Крутецький, Н.Г.Морозова, В.О.Сухомлинський, Б.М.Теплов, П.М.Якобсон), попередження і ліквідації неуспішності (В.І.Загвязинський, М.І.Махмутов, Н.А. Менчинська), мотиви учнів, що

спонукають до навчання і як проблему формування пізнавальних інтересів (Л.І.Божович, Н.Г.Морозова, Г.І.Щукіна), як визначення рівнів, форм і видів диференціації та учбово-методичне забезпечення (Ю.К.Бабанський, Ю.З.Гільбух, Ю.І. Мальований, У.О.Онищук, В.Ф.Паламарчук).

Перелік індивідуальних особливостей щодо вивчення іноземних мов знайшов своє відображення у концепції індивідуалізації (Б.А.Ляпідус, М.В.Ляховицький, С.Ю.Миколаєва та ін.). Ряд досліджень присвячені застосуванню індивідуалізації навчання школярів і студентів вищих навчальних закладів (Н.Є.Жеренко, В.М.Жуковський, І.В.Коломисць, Т.П.Лисийчук, М.В.Ляховицький, О.Б.Метьолкіна, Н.О.Некрасова, С.Ю.Миколаєва, О.П.Петрашук, Л.Ю.Образцова, М.Н.Сосяк, Т.І.Труханова).

Окремі рекомендації з загальних питань індивідуалізації навчання наведені зарубіжними фахівцями (Н.В.Altman, R.Arends, D.Numan, S.Sheeran, A.Strauss, G.Sturtridge, H.Reinert).

Однак проблема застосування індивідуалізації професійноорієнтованого навчання іноземній мові студентами немовних факультетів є теоретично і практично нерозробленою. Актуальність дослідження зумовлена необхідністю теоретичного обґрунтування специфіки індивідуалізації професійноорієнтованого навчання іноземній мові студентів немовних факультетів, а також розробкою науково обґрунтованої технології реалізації індивідуального підходу.

В рамках дослідження за допомогою методів спостереження за процесом навчання іноземній мові на немовних факультетах, анкетування, інтерв'ювання, порівняння було підготовлено програму експерименту та проведено констатуючий експеримент.

Були виділені індивідуально-психологічні особливості студентів, що суттєво впливають на вивчення іноземної мови на немовних факультетах:

- рівень знань, умінь і навичок студентів;
- пізнавальна активність;
- рівень самоорганізації;
- відношення до вивчення іноземній мові;

Були виявлені та обґрунтовані дидактичні умови, що забезпечують ефективність індивідуалізації професійноорієнтованого навчання іноземній мові студентів немовних спеціальностей:

- діагностика індивідуально-психологічних особливостей студентів;
- прогнозування успішності оволодіння студентами іноземною мовою на основі врахування їхньої попередньої підготовки;
- відповідність технології навчання виділеним індивідуально-психологічним особливостям студентів;
- професійна зорієнтованість змісту навчального матеріалу.

Представлені умови дозволять здійснювати моніторинг індивідуалізації навчальної діяльності студентів з урахуванням специфіки навчального предмета й особливостями професійноорієнтованого навчання іноземній мові студентами немовних факультетів.